

Szobrokkal díszített, görög korony
(Aphrodite-fej)
Kr. e. V. sz., Fülde

Homlokpánttal övezett sportolójai
A delphoi kosziolói feje,
Kr. e. V. sz., Delphoi

ellen széles kaímájú, csúcsos szalmakalapokkal védekeztek. A férfiak ápolat hajukat kezdetben világító, később rövid, göndör formában viselték. A sportolók homlokpántot, az utazók lapos tetejű petaszoszt, a munkások pedig fejhez simuló, karima nélküli pilioszt viseltek.

Kiegészítők

Csak úton és harcban viseltek lábbelit. Bőrtalpú sarut kevés bőrszáljal női, férfiak egyaránt, de csizmát csak a férfiak hordtak. A ruhához fibulákat (tű, kapocs), a nők számára nyak- és hajlékeket, fülbevalót, karperceket készítettek, elsősorban nemesfém-ből, mives technikával. A harcosok ékszere a díszes fegyver, pajzs és sisak volt.

2.3. A Római Birodalom művészete és viselete

„Írók, görögök és latinok, hány kiváló férfi jellemképét rajzolták meg, és hogyátok reánk, nem csak azért, hogy személtük, hanem hogy utánozzuk is őket.”

Cicero

Társadalom és gazdaság

A római birodalom rabszolgatartó nagyhatalom volt. Szigorú rend jellemezte az állam szervezetét és városait, településeik fejlesztését. Kereskedelemi és katonai célú kintő úthálózatot építettek, fejlett technológiával és kiváló minőségben. Legyőlt a polgárharcok mellett épült katonai erővárosokban őrizték a hatalmas birodalmat. A nagy földtársok, a fejlett kereskedelem fényűző gazdagságot biztosított az uralkodó osztályoknak. A görögök után, akiknek az ember és az emberi értékek voltak fontosak, a

rómaiak új értékrendet vallottak. A dicsőség és a hírnév került az élet és a művészet középpontjába. Az ókori rómaiak művészete magába olvasztotta és továbbfejlesztette az etruszk és a görög örökségből mindazt, amit ma is a latin műveltség alapjának tartunk. A térség tudományos és művészeti öröksége közvetítésükkel jutott el a későbbi századokba.

Jelenős korszakok:

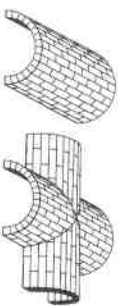
a római köztársaság művészete: Kr. e. VI–Kr. e. I. sz., a római császárság művészete: Kr. e. 27–Kr. u. 476.

Építészeti, szobrászati, festészeti

A római városépítészetben sok újítást alkalmaztak. A kövezett út alatt csatorna vezetett. A vízellátást árkád sor tetején vezetett vízvezetékkel (aquadukt) oldották meg. Padlófűtéses lakóházak, villák átriumos udvar köré épültek. Közútdörök és sportcsarnokok szolgálták a testkultúrát. A közelet központja a fórum, reprezentatív tér a város központjában, középületekkel, templomokkal.

Római vízvezeték (Kr. u. I. sz., Segovia, Spanyolország)

Döngaboltozat és keresztboltozat

Templomaiak hasonlóak a görögökhöz, de már csak a bejáratot vezet lépcső.

A görögökkel ellentétben nem a külsőt, hanem az épületek belső tereit díszítették erőteljesebben. Újítás a döngaboltozatok keresztboltozattal való összekapcsolása. A Pantheon kupolaszerkezete ma is csodálatra méltó. A császári paloták márvánnyal fedett téglából épültek.

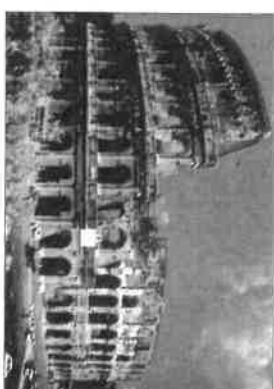
Róma népe nagy élvezettel ünnepelt és szórakozott. Diadalmeneteket vonultak a győztesek (Tritusz

A Pantheon belülről
(Kr. u. 120 körül, Róma)

Titus diadalíve
(Kr. u. 80–85, Róma)

Colosseum
(Kr. e. 80 körül, Róma)

császár diadalíve), amelyek a hírnév és dicsőség örököi voltak. Szórakozni a Colosseumban és az amfiteátrumokban jártak.

A római kultúra a provinciákba is eljutott. Savaria (Szombathely) vagy Aquincum (Óbuda) sok emléket őrizt. Iparművészeti tárgyakból, mozaikokból, építészeti maradványokból.

A korai szobrok etruszk hatást mutatnak. A portré-szobrok és a domborművek görög stílusban készültek. Kezdetben, helyi művészek irányában, görög szobrászok dolgoztak mindenütt. Augustus császár szobra vagy Marcus Aurelius Iovis szobra már a búzake, hóditó és hatalmas Rómát ismerteti meg az utókor.

A festészetet a lakóházak falain megmaradt színes, görögös freskókból ismerjük. Alapvetően hasznosították a festészetet a lakóházak falain megmaradt színes, görögös freskókból ismerjük. Alapvetően hasznosították a festészetet a lakóházak falain megmaradt színes, görögös freskókból ismerjük.

1 Augustus császár (Kr. u. 20. körül, Róma)

2 Pompeii faltestmény (Kr. u. 25 körül, Nápoly)
A császár páncélja alatt rajtot bírmeleget, alatta rövid tunikát visel

náltak a mozaikot, ezért mozaikművészetük jelentősebb festészetükénél. Témában, realisztikus ábrázolásban és dekoratívításban felülmúlják elődeiket.

Viselet

Az öltözködések sokban hasonlóak a görög viselethez, mégis, a gondolkodásmódjukban különböző rómaiak más célú öltözködések. Míg a görögök a nemes szépséget, a test és a ruha egységét kívánták megjeleníteni, addig a rómaiak rangjuknak megfelelő reprezentációt, költséges és fényűző látványt valósítottak meg öltözködéssel.

Alapanyagok

Gyapjút, pamutot, lent és selymet viseltek, natúr, fehérített vagy festett változatokban.

A színek és a díszítőelemek rangot és társadalmi helyzetet reprezentáltak. Bíbort csak a császár viselhette, de a szenátoroknak szegélydíszként engedélyezték e költségesen előállítható szín viselését.

Női viselet

Alsóruhájuk és otthoni viseletük a tunika, egy földig érő lepelruha, amelyet két darabból, varrással alakítottak ki. Válon összekapcsolták, mell alatt átkötötték.

A felsorolt anyagok közül mindegyikből készítettek. Főként díszes stólit viseltek, amely bő, a tunikához hasonló, khitonra emlékeztető ruhadarab volt. Mell alatt, derékon vagy csípőn kötötték át. (Az öv nélküli öltözködések szegényesnek tartották.) Köpenyként színes gyapjúkendőt, a pallat viseltek, amely egyben fejfedő is szolgált.

Férfi viselet

Alapja a bokáig érő tunika, ujjatlan vagy ujjas változatban. A tunikát csípőn övvel a testükhöz fogták. Rangjelzőként a szenátorok széles, a lovagok két